Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzita Komenského v Bratislave

Špecifikácia požiadaviek na softvér Predikcia šírenia infekčných ochorení

Matúš Čongrády Tibor Hanesz Katarína Šimnová

Obsah

1	Kor	ceptuálna analýza 3					
	1.1	Používateľské rozhranie					
		1.1.1 Hlavná stránka					
		1.1.2 Prihlásenie					
		1.1.3 Administrácia					
	1.2	Možnosti užívateľa					
		1.2.1 Stavový diagram					
		1.2.2 Use case diagram					
		1.2.3 Entito-relačný diagram					
2	Analýza technológií, dekompozícia a dátový model						
	2.1	Možné použité technológie a postupy					
		2.1.1 Technológie					
	2.2	Deployment diagram					
	2.3	Domain model diagram					
	2.4	Data model					
3	Návrh 1						
	3.1	Modelové triedy					
		3.1.1 Trieda Administration					
		3.1.2 Trieda Passwd					
		3.1.3 Trieda Map					
	3.2	Triedy typu radič					
		3.2.1 Trieda GetDataFromServer					
	3.3	Data flow diagram					
	3.4	Sekvenčný diagram					
4	Pod	robná špecifikácia komponentov 16					
	4.1	Modelové triedy					
		4.1.1 Trieda Administration					
		4.1.2 Trieda Passwd					
	4.2	Triedy typu radič					
		4.2.1 Trieda GetDataFromServer					
		4 2 2 Trieda Map					

5	Testovacie scenáre			
	5.1	Zmena hesla alebo údajov	18	
	5.2	Spustenie animácie	19	
6	Zho	dnotenie	21	
	6.1	Celkové zhodnotenie	21	
	6.2	Zhodnotenie z pohľadu členov tímu	21	

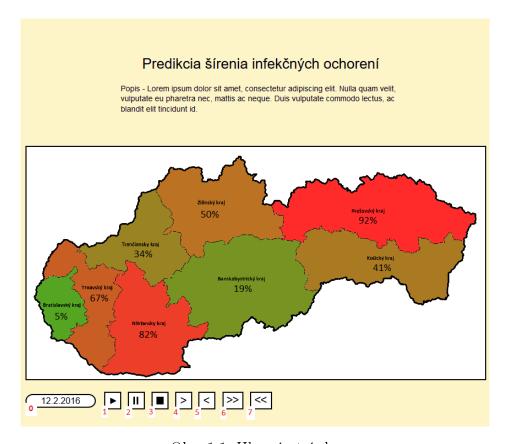
1

Konceptuálna analýza

1.1 Používateľské rozhranie

Táto časť bude venovaná približnému grafickému opisu užívateľského rozhrania. Opisuje aké komponenty sa budú nachádzať na akých stránkach a čo bude ich želaným vstupom.

1.1.1 Hlavná stránka

Obr. 1.1: Hlavná stránka

Parameter	Vlastnosti
Мара	Miesto zobrazenia animácie šírenia
wapa	infekčného ochorenia.
0.	Označuje deň, pre ktorý animácia v
0.	danom momente zobrazuje štatistiku.
1.	Spustenie animácie.
2.	Zastavenie animácie.
3.	Vypnutie animácie.
4.	Prechod o jeden deň vpred.
5.	Prechod o jeden deň vzad.
6.	Zrýchlenie animácie.
7.	Spomalenie animácie.

1.1.2 Prihlásenie

Obr. 1.2: Prihlásenie

Parameter	Vlastnosti
Heslo	Užívateľ zadá svoje prihlasovacie heslo.

1.1.3 Administrácia

Obr. 1.3: Administrácia

Parameter	Vlastnosti
Aktuálny súbor	Návestie zobrazujúce názov súboru
Aktuality Subol	aktuálne použitého vstupu.
Súbor	Užívateľ vyberie validný XLS alebo
Suboi	XLSX súbor obsahujúci maticu.
Staré heslo	Užívateľ zadá svoje pôvodné heslo.
Nové heslo	Užívateľ zadá svoje nové heslo.
Nové heslo 2	Užívateľ zadá svoje nové heslo druhýkrát.

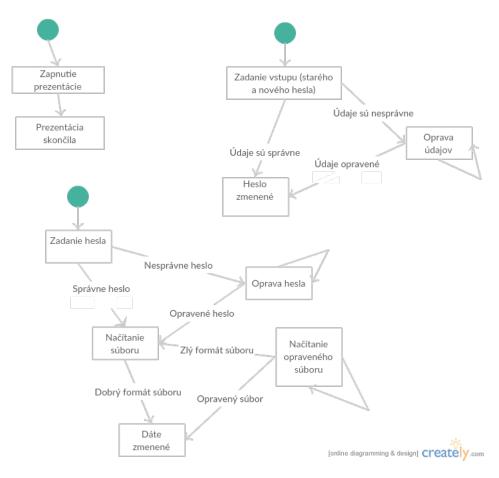
1.2 Možnosti užívateľa

Vtejto časti sú umiestnené diagramy, ktoré popisujú predovšetkým možné činnosti užívateľa resp. administrátora v systéme.

1.2.1 Stavový diagram

Tento diagram ukazuje jednotlivé stavy a ich zmeny v troch situáciách:

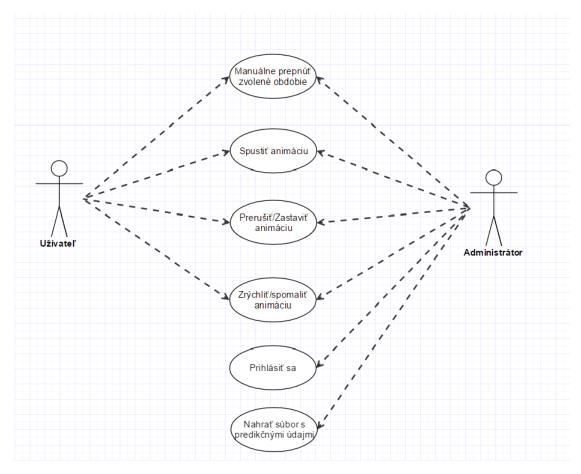
- prezeranie prezentácie
- zmena hesla,
- zmena údajov, z ktorých sa vytvára animácia.

Obr. 1.4: Stavový diagram

1.2.2 Use case diagram

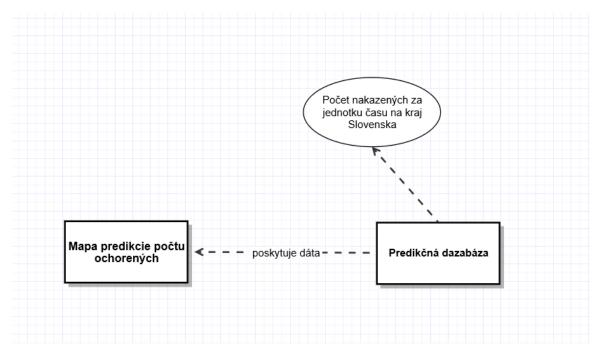
Tento diagram poskytuje najzákladnejší prehľad prípadov použitia. Každý prípad použitia opisuje jeden spôsob použitia systému z hľadiska používateľa

Obr. 1.5: Use case diagram

1.2.3 Entito-relačný diagram

Tento diagram je vlastne špeciálnym grafom, ktorý naznačuje vzťahy medzi subjektmi v databáze

Obr. 1.6: Entito-relačný diagram

Analýza technológií, dekompozícia a dátový model

2.1 Možné použité technológie a postupy

2.1.1 Technológie

Na strane servera sme sa rozhodli použiť server nginx a PHP. Nginx preto, lebo nie je tak robustný, je stále pravidelne podporovaný a taktiež nezávislý od jedného operačného systému. PHP sme zvolili kvôli jednoduchosti, ľahkému nasadeniu, osobnej preferencie a skúsenosti a vzhľadom na jednoduchosť nie je potrebné hľadieť na rýchlosť do detailov. Na čítanie súborov z excelu použijeme voľne dostupnú knižnicu PHPExcel.

Na strane klienta použije HTML5 a CSS3 na layout. Okrem toho použijeme JavaScript a knižnicu jQuery spolu s nadstavbou pre validáciu pre komfortnejšie užívateľské rozhranie. Tieto technológie sme zvolili vzhľadom na rozšírenosť, osobnú preferenciu a skúsenosť.

Na vykreslenie mapy použijeme Google Map API v3. Je to najrozšírenejšie maps API, ktoré nám ponúka presne tú funkcionalitu, ktorú potrebujeme.

2.2 Deployment diagram

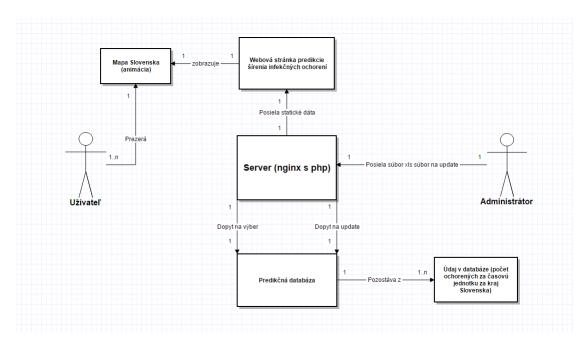
Prichádzajúce HTTP požiadavky vyhodnotí najprv nginx server a následne PHP. Posiela statický obsah ako HTML, CSS, JavaScript a obrázky. Taktiež posiela dáta na vytvorenie animácie prostredníctvom métody POST.

Obr. 2.1: Deployment diagram

2.3 Domain model diagram

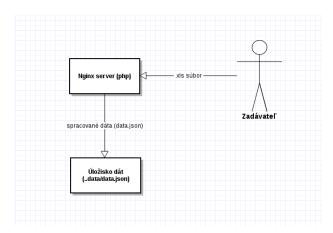
Administrátor (zadávateľ) uploadne na stránku .xls súbor, ktorý server spracuje, a uloží si z neho dáta. Štruktúra uloženého údaju - počet ochorených / deň / kraj Slovenska. Server spracuje požiadavky od užívateľa a pošle statický obsah stránky. Webová stránka následne zobrazí animáciu pre užívateľa.

Obr. 2.2: Domain model diagram

2.4 Data model

Administrátor (zadávateľ) uploadne na stránku .xls alebo .xlsx súbor, ktorý server spracuje. Server dáta prekonvertuje do formátu json. Následne ich uloží do .json súboru, ktorý sa nachádza na serveri. Relatívna cesta k súboru: ../data/data.json

Obr. 2.3: Data model

Návrh

3.1 Modelové triedy

3.1.1 Trieda Administration

Atribúty:

• FILE – Konštana obsahujúca názov súboru s údajmi.

Metódy

- changePassword(\$oldPassword, \$newPassword, \$newPasswordCheck) Zmení heslo administrátora, ak je staré heslo správne a ak sú obe nové heslá rovnaké, inak vyhodí error.
- uploadFile(\$file) Prepíše údaje z excel súboru do JSON súboru a zapíše ho na disk..

3.1.2 Trieda Passwd

Atributy:

- SERCRET_KEY Konštanta, ktorá obsahuje tajný kľúč, ktorý sa pripíše ku heslo pri vytváraní hešu.
- FILE Konštana obsahujúca názov súboru s heslom.

Metódy

- readFromFile() Prečíta heslo zo súboru.
- createNewPassword(\$passwd) Zapíše nové heslo do súboru ako heš.
- makeHash(\$phrase) Vytvorí z hesla heš.
- comparePasswords(\$passwd) Porovná zadané heslo s heslom zo súboru.

3.1.3 Trieda Map

Metódy

- initialize() Zobrazenie mapy a inicializácia hodnôt.
- mapPaint() Zafarbenie jednotlivých krajov slovenska na mape.
- mapStart() Spustenie animácie.
- mapPause() Pozastavenie animácie.
- mapStop() Zastavenie animácie a pretočenie na začiatok.
- mapNext() Prechod na další obrázok animácie.
- mapPrevious() Prechod na predcháchadzajúci obrázok animácie.
- mapFast() Zrýchlenie animácie.
- mapSlow() Spomalenie animácie.

3.2 Triedy typu radič

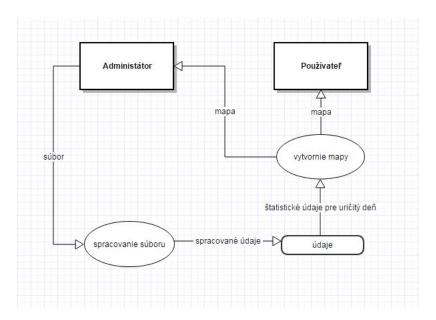
3.2.1 Trieda GetDataFromServer

Metódy

• getDataFromServeromFile(successListener, errorListener) – Získa údaje zo servera GET požiadavkou. Dva parametre predstavujú funkcia, čo robiť, ak sme údaje získali úspešne resp. neúspešne.

3.3 Data flow diagram

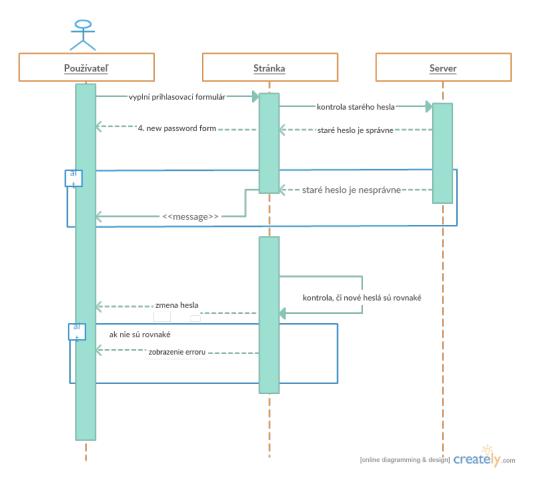
Diagram graficky znázornuje toky údajov prúdiace cez informačný systém. Vizualizuje proces spracovávania údajov.

Obr. 3.1: Data flow diagram

3.4 Sekvenčný diagram

Diagram zobrazuje postup pri zmene hesla. Užívateľ vyplní staré heslo, nové heslo a nové heslo ešte raz pre kontrolu. Staré heslo sa skontroluje so serverom a nové heslá sa skontrolujú navzájom. Ak je všetko správne, užíveteľovi sa zmeni heslo, inak sa zobrazí chybová hláška a bude možnosť opraviť vstup.

Obr. 3.2: Sekvenčný diagram

4

Podrobná špecifikácia komponentov

4.1 Modelové triedy

4.1.1 Trieda Administration

Atribúty:

• FILE – Konštana obsahujúca názov súboru s údajmi.

Metódy

- changePassword(string \$oldPassword, string \$newPassword, string \$newPassword-Check) Najprv skontrolouje staré heslo, ak je nesprávne vyhodí chybovú hlášku. Ak je správne skontroluje nové heslá, ak sa zhodujú, tak zmení heslo, tak vyhodí chybovú hlášku.
- uploadFile(file \$file) Najprv skontroluje, či je súbor menší ako 1 megabajt a či má správny formát. Ak áno, pomocou knižnice PHPExcel prečíta daný excelovský súbor. Hondnoty z neho zapisuje do dvojrozmerného poľa, ktoré potom vo formáte JSON zapíše do súboru.

4.1.2 Trieda Passwd

Atribúty:

- SERCRET_KEY Konštanta, ktorá obsahuje tajný kľúč, ktorý sa pripíše ku heslo pri vytváraní hešu.
- FILE Konštana obsahujúca názov súboru s heslom.

Metódy

- readFromFile() Prečíta heslo zo súboru alebo vyhodí chybu, ak to nie je možné.
- createNewPassword(string \$passwd) Zapíše nové heslo do súboru ako heš alebo vyhodí chybu, ak to nie je možné.

- makeHash(string \$phrase) Najprv vytvorí soľ tak, že daný string zahešuje algoritmom SHA512 a z neho vezme niektoré znaky. Heš vytvorí ako spojenie tajného kľúča SERCRET_KEY, \$phrase a soli prostredníctvom algoritmu SHA512.
- comparePasswords(string \$passwd) Prečíta heslo zo súboru pomocou readFrom-File() a porovná s \$passwd.

4.2 Triedy typu radič

4.2.1 Trieda GetDataFromServer

Metódy

• getDataFromServeromFile(successListener, errorListener) – Získa údaje zo servera pomocou ajaxu GET požiadavkou v JSON formáte. Dva parametre predstavujú funkcie, čo robiť, ak sme údaje získali úspešne resp. neúspešne.

4.2.2 Trieda Map

Metódy

- initialize() Vykreslí SVG mapu, inicializuje parametre mapy, nastaví animáciu do počiatočného stavu
- mapPaint() Prechádza všetkými krajmi, číta dáta o počte nakazených a zafarbuje kraje prislusnou farbou
- mapStart() Spustí sa thread animácie, po každom kroku sa prekraslí mapa.
- mapPause() Prerúší sa thread animácie.
- mapStop() Zastaví sa thread animácie a animácia sa pretočí na začiatok
- mapNext() Vykreslia sa farby krajov pre další deň.
- mapPrevious() Vykreslia sa farby krajov pre predchádzajúci deň.
- mapFast() Beh threadu sa zrýchli.
- mapSlow() Beh threadu sa spomalí.

5

Testovacie scenáre

5.1 Zmena hesla

Vstup: Zadanie správneho prístupového hesla do administrácie.

Výstup: Zobrazenie administrácie.

Postup: Niekoľkokrát zadané dobré heslo.

Otestované: Áno.

Vstup: Zadanie nesprávneho prístupového hesla do administrácie.

Výstup: Zobrazenie chybovej hlášky.

Postup: Niekoľkokrát zadané zlé heslo. Chybová hláška sa vždy úspešne objavila.

Otestované: Áno.

Vstup: Excel súbor s údajmi.

Výstup: Zmena animácie a zobrazenie informácie, že údaje sa zmenili úspešne. Postup: Uploadovaný súbor s dátami a ručne skontrolované dáta na serveri.

Otestované: Áno.

Vstup: Zadanie správneho starého hesla a správne nové hesla dvakrát.

Výstup: Niekoľkokrát zadané údaje.

Otestované: Áno.

Vstup: Zadanie nesprávneho starého hesla alebo nesprávne nové hesla dvakrát.

Výstup: Zadané rôzne kombinácie zlých a dobrých hesiel. Javascript validácia vždy fungovala. Pri zlom zadanom starom hesla sa korektne zobrazila chybová hláška.

Výstup: Zmena hesla a zobrazenie informácie, že heslo je zmenené.

Otestované: Áno.

Vstup: Zadanie nesprávneho starého hesla alebo nesprávne nové hesla dvakrát.

Výstup: Zobrazenie chybovej hlášky.

Otestované: Áno.

5.2 Spustenie animácie

Vstup: Kliknutie na tlačidlo spustenia animácie.

Výstup: Animácia beží.

Postup: Niekoľkokrát spustená a zastavená animácia tlačidlami štart a pauza.

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo prerušenia animácie.

Výstup: Animácia sa preruší.

Postup: Niekoľkokrát spustená a zastavená animácia tlačidlami štart a pauza.

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo zastavenia animácie.

Výstup: Animácia sa zastaví a pretočí na začiatok.

Postup: Niekoľkokrát spustená animácia a niekoľkokrát pretočena animácia sliderom na začiatok. (Podľa posledných zmien v implementácií sa bude pretáčanie animácie

regulovať sliderom, nie tlačidlom)

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo zrýchlenia animácie.

Výstup: Animácia sa zrýchli.

Postup: Niekoľkonásobné kliknutie na tlačidlá zrýchlenia s spomalenia animácie.

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo spomalenia animácie.

Výstup: Animácia spomalí.

Postup: Niekoľkonásobné kliknutie na tlačidlá zrýchlenia s spomalenia animácie.

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo prechodu na další obrázok animácie.

Výstup: Zobrazí sa další obrázok animácie.

Postup: Niekoľkonásobné kliknutie na tlačidlo prechodu na další obrázok animácie.

Otestované: Áno.

Vstup: Kliknutie na tlačidlo prechodu na predchádzajúci obrázok animácie.

Výstup: Zobrazí sa predchádzajúci obrázok animácie.

Postup: Niekoľkonásobné kliknutie na tlačidlo prechodu na predchádzajúci obrázok

animácie.

Otestované: Áno.

Vstup: Používateľ si chce pozrieť deň, pre ktorý animácia aktuálne zobrazuje

štatistické údaje.

Výstup: Dátum a obrázok prislúchajúci k dátumu sedia.

Otestované: Nie.

Vstup: Používateľ si chce pozrieť štatistiku pre jednotlivé kraje.

Výstup: Na mape sa zobrazuje slovensko s farebne odlíšenými krajmi. Farby krajov sú určené na základe počtu percent nakazených v danom kraji. Na ploche kraja sa zobrazuje názov kraja a počet percent nakazených.

Postup: Skontrolovanie či vzhľad mapy sedí s popisom (s využitím orgánu zraku). **Otestované:** Áno.

Zhodnotenie

6.1 Celkové zhodnotenie

Podarilo sa nám implementovať všetky požadované funkcionality efektívne a vizuálne priateľne v relatívne krátkom čase. Všetky požiadavky zadávateľky boli do botky splnené. Zadávaťeľka sa vyjadrila kladne, jej predstavy o funkčnosti a vzhľade boli splnené. Samotný tím je s priebehom a výsledkom maximálne spokojný hlavne s pohľadu vzájomnej spolupráce a nápomocnosti pri riešení problémov.

Vývoj prebehol vcelku hladko. Prvým a najväčším problémom bol odchod prvého člena tímu hneď v úvode semestra. Bolo potrebné preorganizovať plán práce tak aby sme aj bez jedného člena tímu dokázali stíhnúť všetky deadliny. Ďaľším problémom bola komunikácia so zadávateľkou, ktorá bola v danom období veľmi vyťažená. Nestíhala nám odpovedať na otázky a posielať vzorové vstupné súbory, čo naš postup jemne spomalilo. Problémom by sa dala nazvať aj naša neskúsenosť s prácou s mapami. Vyhradenie času pre dôsledné naštudovanie problematiky tento problém vyriešilo.

V nasledujúcej verzii softvéru by sa podľa slov zadávaťeľky mohlo nachádzať viac druhov štatistických údajov pre dané obdobie.

Drobné odlišnosti od plánu vznikli pri implementácii mapy vzhľadom na to, že sme dopredu nevedeli ako bude mapa fungovať. Ide hlavne o podrobný popis metód. Ďalej vznikli odlišnosti pri prvkoch pre manipuláciu s animáciou. Pribudol slider pre jednoduchosť pretáčania animácie a odstránili sme zbytočné tlačilo pretočenia animácie na začiatok.

Komunikácia členov tímu fungovala bezproblémovo. Všetci si splnili svoje povinnosti v stanovenom termíne. Úlohy boli rozdelené rovnomerne. Až na pár nedorozúmení, ktoré nemali dlhý priebeh, sa naša práca dá nazvať vo všetkých ohľadoch chválihodná.

6.2 Zhodnotenie z pohľadu členov tímu

- Matúš Čongrády
- Tibor Hanesz
- Katarína Šimnová Oceňujem spoluprácu v tíme. Teším sa, že sa mi podarilo natrafiť na zodpovedných, inteligentých a ceľavedomých ľudí, ktorí sú pre výsledok pro-

jektu kľúčoví. Projekt z môjho pohľadu splnil účel, naučili sme sa kopu dôležitých veci, vďaka ktorým budeme v budúcnosti schopní produkovať kvalitné produkty.